

PATVIRTINTA

Sangrūdos pagrindinės mokyklos direktoriaus
2024 m. vasario 1 d. Nr. 11-7

DARBUOTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS ĮVADINĖ INSTRUKCIJA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Instruktavimas – darbuotojo informavimas apie jo darbovietėje, darbo aplinkoje, darbo vietoje esančius ar galimus pavojus, jų keliamą riziką darbuotojo saugai ir sveikatai, būtinus veiksmus ir apsaugos priemones, kad išvengtų nelaimingų atsitikimų darbe ir sveikatos sutrikimų.

Darbuotojų sauga ir sveikata – tai visos prevencinės priemonės, skirtos darbuotojų darbingumui, sveikatai ir gyvybei darbe išsaugoti, kurios naudojamos ar planuojamos visuose įstaigos veiklos etapuose, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo profesinės rizikos arba ji būtų kiek įmanoma sumažinta.

Darbuotojų instruktavimo tvarką nustato darbdavys ar darbdaviui atstovaujantis asmuo (įstaigos vadovas).

Instrukcijos turi būti laikomos darbuotojams žinomoje ir prieinamoje vietoje. Rengiant instrukcijas turi būti sudarytos sąlygos darbuotojams ir jų atstovams teikti pasiūlymus, dalyvauti diskusijose dėl instrukcijų turinio.

II SKYRIUS PAVOJAI AR RIZIKA, KURIE EGZISTUOJA ĮSTAIGOJE IR SU KURIAIS GALI SUSIDURTI DARBUOTOJAS

1. Pavojingas veiksnys – tai darbo aplinkoje esantis rizikos veiksnys, dėl kurio darbuotojas gali patirti traumą, sveikatos sutrikimą ar mirti.

2. Pavojingi, kenksmingi ir kiti rizikos veiksniai, esantys ar galintys pasireikšti Sangrūdos pagrindinėje mokykloje (toliau – Įstaiga) darbuotojų darbo aplinkoje, galimas poveikis darbuotojų saugai ir sveikatai, prevencinės priemonės:

Rizikos veiksnys	Poveikis saugai ir sveikatai	Prevencinės priemonės
Nepakankamas apšvietimas.	Didėja akių nuovargis, regos susilpnėjimas, mažėja darbuotojo pastabumas.	Didinti šviestuvų kiekį ar papildomai naudoti kilnojamus šviestuvus.
Netinkamas mikroklimatas (temperatūra, drėgmė, ventiliacija ir t.t.).	Įvairaus sunkumo ūmių sveikatos sutrikdymų ar profesinių ligų rizika.	Tinkamas vėdinimo, šildymo (oro kondicionavimo) sistemų veikimas.
Elektromagnetiniai laukai.	Gali skaudėti galvą, greičiau pavargstama, jaučiamas silpnumas.	Elektromagnetinių laukų matavimai darbo vietose.

	Pažeidžiama nervų sistema, sutrinka kraujotaka.	Įrengti pagalbinę įrangą, sumažinančią elektromagnetinių laukų spinduliavimą.
<p>Elektros srovės poveikis, esant netvarkingai instaliacijai ar netinkamai naudojant elektrinius prietaisus, įrenginius ir įrankius.</p> 	Įvairaus sunkumo traumų (net mirtinų), sveikatos sutrikdymų rizika.	Laikytis elektrosaugos reikalavimų. Nenaudoti netvarkingų elektrinių įrankių, įrengimų, kitų darbo priemonių. Nesiliesti prie neizoliuotų elektros įrangos dalių, kuriomis teka elektros srovė.
<p>Netvarkinga darbo vieta (slidžios, nelygios grindų ar grindinio dangos).</p> 	Paslydimas, pargriuvimas. Galimos įvairaus sunkumo traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai.	Užtikrinti, kad darbo vietoje grindų dangos būtų neslidžios, sausos, lygios, nuolat valomos. Atsargus, saugusėjimas. Įspėjamųjų ženklų naudojimas.
<p>Netvarkingos ar užgriozdintos patalpos, teritorija.</p>	Užkliuvimas, pargriuvimas, nukritimas. Galimos įvairaus sunkumo traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai ar net mirtinos traumos.	Nuolat palaikyti tvarką ir švarą patalpose ir teritorijoje. Praėjimai turi būti laisvi, neužkrauti detalėmis, daiktais, išsikišantys vamzdynai turi būti paslėpti grindyse, laiptų pakops turi būti lygios, lipant laikytis už porankių.
<p>Netvarkingi įrengimai, įrankiai, prietaisai ir kt.</p>	Tikimybė įsipjauti, įsidurti į aštrius daiktus, briaunas, patirti sužalojimus ar įvairaus sunkumo traumas.	Dirbti tik su tvarkingais ir reikiamos komplektacijos įrenginiais, įrengimais, įrankiais ir prietaisais, juos naudoti pagal paskirtį ir prisilaikant jų eksploataavimo taisyklių reikalavimų.
<p>Fizinė perkrova (vienkartinis kėlimas, priklausomai nuo krovinio kėlimo aukščio ir rankų padėties keliant krovinį, moterims nuo 3 iki 16 kg, vyrams nuo 5 iki 25 kg).</p>	Galimos įvairaus sunkumo traumos pečių, alkūnės, riešo bei plaštakos srityse, nugaros raumenų patempimai, stuburo pažeidimai. Neigiama įtaka širdies-kraujagyslių sistemos veiklai bei kiti galimi kūno pažeidimai.	Nekelti daiktų, kurių masė nežinoma. Pasirinkti tinkamą kėlimo ir nešimo būdą. Vengti staigių kūno pasisukimų, nekelti sunkių daiktų aukščiau pečių, pasirūpinti, kadėjimo kelias būtų laisvas. Nekelti vienam daiktų (detalių, ruošinių, įrenginių), viršijančių leistiną krovinio kėlimo normą. Daiktus, viršijančius leidžiamą kėlimo svorį, kelti

		dviese, jeigu nėra galimybių tai atlikti dviese, būtina naudotis kėlimo įrenginiais.
Gaisro ir sproginimo pavojus. 	Galimas nudegimo ar net žuvimo pavojus.	Panaikinkite artimus uždegimo šaltinius (kibirkštis, cigaretė). Laikykite gesintuvus lengvai prieinamoje vietoje.
Nepatogi, priverstinė darbo poza.	Galimi skeleto sistemos ir raumenų pažeidimai.	Tinkamai parinkti darbo aukštį ir darbo priemonių išdėstymą, taip pat sudaryti galimybę keisti darbo pozą.
Stresas dėl netinkamo darbo organizavimo, kvalifikacijos stokos.	Stresas ir įtampa padidina jautrumą ir įtakoja klaidų atsiradimą. Galimi įvairaus sunkumo galvos, galūnių, kitų kūno vietų sužalojimai, traumos.	Sukurti tiesioginę ir aiškia informacijos sistemą, kuri padėtų išvengti klaidų. Darbams atlikti parinkti tinkamus darbuotojus, kurie atitinka keliamus kvalifikacinius reikalavimus.
Dėmesio įtampa.	Galimos įvairaus sunkumo traumos.	Daryti pertraukas, pavaikščioti, padaryti akių mankštą, jei yra galimybė pakeisti darbą, kuris reikalauja mažesnės įtampos.
Asmens higienos taisyklių nesilaikymas.	Galimi apsinuodijimo, infekcijų, ir virškinimo trakto negalavimai. Ūmūs susirgimai ar net mirtis.	Valgyti, praustis ar atlikti gamtinius reikalus tik tam pritaikytose vietose.

3. Pavojingi ir kenksmingi veiksniai, veikiantys darbuotojus konkrečiose darbo vietose, išvardyti profesinėse ir darbo vietų instrukcijose.

4. Darbuotojams turi būti sudaryta tokia darbo aplinka, kad joje nebūtų pavojingų ir (ar) kenksmingų veiksnių, keliančių susižalojimo ar kitokio sveikatos pakenkimo riziką.

II SKYRIUS

BENDRIEJI DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMAI

5. Kiekvienas darbuotojas patekdamas į Įstaigos gamybines patalpas (pavojingą zoną) privalo naudoti asmenines apsaugos priemones, nurodytas saugos ir sveikatos ženkluose (pvz., darbo avalynę, apsauginius akinius, klausos apsaugos priemones, kvėpavimo takų apsaugos priemones).

6. Asmeninė apsauginė priemonė yra įstaigos nuosavybė. Darbuotojas privalo grąžinti

asmenines apsaugos priemonės perkeliant į kitą darbą toje pačioje įstaigoje, pasibaigus darbo sezonui arba jei asmeninė apsauginė priemonė nusidėvi. Nutraukus darbo sutartį – ne vėliau negu darbo sutarties nutraukimo dieną.

7. Kiekvienas darbuotojas, pastebėjęs, kad kiti darbuotojai, lankytojai ar Rangovai nesilaiko ar pažeidžia Įstaigoje galiojančias tvarkas, instrukcijas ir taisykles, privalo nedelsiant apie tai pranešti savo tiesioginiam vadovui.

8. Kiekvienas darbuotojas privalo pranešti tiesioginiam vadovui apie bet kokį akivaizdų pavojų.

9. Valgyti galima tik valgyklos patalpose ar biuro poilsio zonoje.

10. Darbuotojui draudžiama įnešti, įvežti į teritoriją alkoholinius gėrimus ir/ar narkotines medžiagas, laikyti jas Įstaigoje, vartoti, būti ar dirbti neblaiviams ar kitaip apsvaigusiams.

11. Įtarus, kad darbuotojas yra neblaivus tiesioginis vadovas atlieka darbuotojo neblaivumo tikrinimą arba siunčia į gydymo įstaigą medicininei apžiūrai.

12. Darbuotojai, pastebėję neblaivų (ar apsvaigusį) kitą Įstaigos darbuotoją, privalo apie tai pranešti tiesioginiam vadovui administracijai bei imtis visų reikiamų priemonių nelaimei išvengti.

13. Jeigu darbuotojas pasirodė darbe apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų, darbdavys tą dieną (pamainą) jį nušalina nuo darbo, neleisdamas jam dirbti ir nemokėdamas darbo užmokesčio.

14. Pasirodymas neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, toksinių ar psichotropinių medžiagų darbo metu darbo vietoje, prilyginamas šiurkščiam darbo pareigų pažeidimui, todėl darbdavys turi teisę nutraukti darbo sutartį be įspėjimo ir nemokėti išeitinės išmokos.

15. Darbuotojui draudžiama dirbti nepasitikrinus sveikatos. Privalomi sveikatos patikrinimai atliekami darbo laiku. Už darbo laiką, kurio metu darbuotojas tikrinasi sveikatą, darbdavys moka darbuotojui jo vidutinį darbo užmokesį.

16. Tuo atveju, kai darbuotojas nepasitikrina sveikatos grafike nustatytu laiku, dėl pateisinamų priežasčių (ligos, kasmetinių atostogų ir pan.), darbuotojas privalo sveikatą pasitikrinti savarankiškai.

17. Darbuotojai, atsisakę nustatytu laiku pasitikrinti sveikatą, nušalinami nuo darbo,

nemokant darbo užmokesčio už tą laikotarpį, kol nepasitikrins sveikatos. Toks atsisakymas laikomas šiurkščiu darbo pareigų vykdymo pažeidimu.

Vidaus eismo tvarka:

18. Darbuotojas privalo laikytis Kelių eismo taisyklių. Jo, kaip eismo dalyvio, elgesys kelyje turi būti grindžiamas savitarpio pagarba ir atsargumu.

19. Atlikdami jums pavestą darbą, likite tik tam skirtoje vietoje, nejudėkite be reikalo, neikite į vietas kur jums nepriklauso būti.

20. Jeigu patekote į transporto incidentą ar avariją – nedelsiant informuokite savo vadovą.

21. Norėdami patekti į savo darbo vietą ir eidami įstaigos teritorija naudokitės tik pažymėtais keliais, netrumpinkite maršruto kitokiais būdais.

22. Draudžiama užblokuoti pėsčiųjų takus daiktais ar medžiagomis. Šie takai visą laiką turi būti praeinami ir neužkrauti.

23. Žiemos metu reikia saugotis slidžios kelio dangos.

III SKYRIUS

DARBDAVIO PAREIGOS IR TEISĖS, GARANTUOJANT DARBUOTOJAMS SAUGIAS IR SVEIKAS DARBO SĄLYGAS

24. Darbdavio pareiga yra sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas visais su darbu susijusiais aspektais.

25. Darbdavio pareigos:

25.1. tinkamai organizuoti darbuotojų darbą, laikytis darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančių bei kitų teisės aktų reikalavimų;

25.2. užtikrinti, kad darbo aplinka atitiktų darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų nustatytus reikalavimus;

25.3. organizuoti kolektyvinių apsaugos priemonių įrengimą, asmeninių apsaugos priemonių aprūpinimą;

25.4. pateikti darbuotojams įsidarbinus ir darbo metu visapusišką informaciją apie darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos organizavimą įstaigoje, apie esančią ar galimą profesinę riziką;

25.5. tvirtinti darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas, darbuotojų pareigybių aprašymus;

25.6. organizuoti darbuotojų instruktavimą, mokymą ir jų saugaus darbo žinių tikrinimą;

25.7. užtikrinti norminių teisės aktų nustatytą darbuotojų darbo ir poilsio režimą;

25.8. organizuoti privalomus darbuotojų sveikatos patikrinimus darbo laiku, bei pirmąją medicinos pagalbą ir medicinos paslaugas teisės aktų nustatyta tvarka;

25.9. kontroliuoti, kaip darbuotojai laikosi darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų ir įstaigoje nustatyta tvarka nušalinti nuo darbo už šių reikalavimų pažeidimus;

25.10. perkelti darbuotojus (jų sutikimu) į kitą jų sveikatą ir, jeigu yra galimybė, kvalifikaciją atitinkantį darbą, atsižvelgdamas į sveikatos priežiūros įstaigos, patikrinusios darbuotojų sveikatą, išvadą;

25.11. atlieka kitas pareigas ir įgyvendina reikiamas priemones, sudarydamas darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas.

26. Darbdavio teisės:

26.1. leisti lokalinius teisės aktus dėl darbuotojų saugos ir sveikatos;

26.2. darbuotojams, pažeidusiems darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, kuriuos jie privalo vykdyti, skirti tarnybines nuobaudas, įstatymų nustatyta tvarka reikalauti atlyginti padarytą žalą įmonei;

26.3. nušalinti neblaivius, apsvaigusius nuo narkotinių ar toksinių medžiagų darbuotojus nuo darbo;

26.4. nušalinti nuo darbo darbuotojus, atsisakiusius nustatytu laiku pasitikrinti sveikatą, jiems nemokant darbo užmokesčio. Toks atsisakymas laikomas šiurkščiu darbo pareigų pažeidimu.

IV SKYRIUS DARBUOTOJO PAREIGOS IR TEISĖS

27. Prieš pradėdamas darbus darbdavys turi užtikrinti saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas, įrengti kolektyvines apsaugos priemones, aprūpinti asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

28. Darbuotojas turi teisę:

28.1. sužinoti apie darbo aplinkoje esančius sveikatai kenksmingus ir (ar) pavojingus veiksnius;

28.2. susipažinti su išankstinių ir periodinių privalomų sveikatos patikrinimų rezultatais, nesutikęs su patikrinimo rezultatais, sveikatą pasitikrinti pakartotinai. Reikalauti perkelti jį į kitą darbą, jeigu pagal sveikatos priežiūros įstaigos išvadą dėl sveikatos būklės jis negali dirbti darbo sutartyje numatyto darbo ar eiti pareigų;

28.3. pats tartis su tiesioginiu vadovu dėl darbuotojų saugos ir sveikatos gerinimo arba tam įgalioti darbuotojų atstovą saugai ir sveikatai, darbuotojų atstovą;

28.4. atsisakyti dirbti, jeigu yra pavojus darbuotojų saugai ir sveikatai;

28.5. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

28.6. iškilus klausimų dėl saugos ir sveikatos būklės darbo vietoje ar įstaigoje, kreiptis į tiesioginį vadovą, Valstybinę darbo inspekciją, kitas valstybės institucijas ir įstaigas;

28.7. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais saugai ir sveikatai, įgyvendinant darbo saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones.

29. Darbuotojo pareiga:

29.1. vykdyti įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus, su kuriais esate supažindinti ir išmokyti juos vykdyti, rūpintis savo ir kitų darbuotojų sauga ir sveikata;

29.2. darbo priemones naudoti pagal darbo priemonių dokumentuose, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijose nurodytus jų saugaus naudojimo reikalavimus;

29.3. tinkamai naudoti kolektyvines ir (ar) asmenines apsaugos priemones;

29.4. savavališkai neišjungti, nekeisti arba nešalinti naudojamose darbo priemonėse ar kituose įrengimuose, pastatuose, kitose įstaigos vietose įrengtų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų (priemonių) ar ženklų, naudoti tokius įtaisus pagal jų paskirtį ir apie jų gedimus pranešti tiesioginiam vadovui;

29.5. nedelsiant pranešti tiesioginiam vadovui apie situaciją darbo vietoje, kuri, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai. Pranešti tiesioginiam vadovui apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių patys pašalinti negali arba neprivalo;

29.6. pagal galimybes ir turimas žinias imtis priemonių pašalinti priežastims, galinčioms sukelti traumas, ūmius apsinuodijimus, avarijas, apie tai nedelsiant pranešti tiesioginiam vadovui;

29.7. nedelsdami informuoti tiesioginiam vadovui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

29.8. įstaigoje nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

29.9. laikytis įstaigos darbo tvarkos taisyklėse, darbo grafike nustatyto darbo ir poilsio režimo;

29.10. vykdyti tiesioginio vadovo bei pareigūnų, kontroliuojančių darbuotojų saugą ir sveikatą įstaigoje, nurodymus;

29.11. gavus Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos išvadą dėl darbo pobūdžio ir sąlygų, išvados kopiją pateikti darbdaviui.

V SKYRIUS

DARBUOTOJO PAREIGOS IR VEIKSMAI, ĮVYKUS NELAIMINGAM ATSTITIKIMUI, INCIDENTUI, AVARIJOS METU AR KILUS GAISRUI

30. Įvykus nelaimingam atsitikimui darbe, avarijai, incidentui, kilus gaisrui, darbuotojas privalo imtis priemonių pagal galimybes bei turimas žinias pašalinti priežastis, galinčias sukelti traumas, ūmius apsinuodijimus, avarijas, apie tai nedelsiant pranešti darbuotojų atstovui saugai ir sveikatai, padalinio vadovui, darbdaviui atstovaujančiam asmeniui. Esant reikalui, mokėti suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems.

31. Darbuotojas, nukentėjęs dėl nelaimingo atsitikimo darbe (jeigu jis pajėgia), ir asmuo, matęs įvykį arba jo padarinius, privalo nedelsdami pranešti darbo vadovui, darbdaviui atstovaujančiam asmeniui, įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai apie nelaimingą atsitikimą darbe.

32. Tiesioginis vadovas įstaigoje, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe, privalo darbo vietą ir įrenginių būklę iki nelaimingo atsitikimo darbe tyrimo pradžios išsaugoti tokius, kokie jie buvo nelaimingo atsitikimo darbe metu. Būtinai pakeitimai gali būti daromi, jeigu jų nepadarius kiltų pavojus aplinkinių asmenų gyvybei ir sveikatai, tačiau visa tai, kas buvo iki pakeitimų, turi būti raštu ir grafiškai įforminta, nufotografuota ar nufilmuota.

33. Tiesioginis darbo vadovas, privalo nedelsdamas organizuoti pirmosios pagalbos suteikimą, o prireikus – nukentėjusįjį nugabenti į gydymo įstaigą, taip pat pranešti darbdaviui apie įvykusį nelaimingą atsitikimą.

34. Darbuotojai privalo žinoti pirmosios pagalbos suteikimo būdus esant nedidelėms traumoms.

35. Įvykus avarijai, kilus gaisrui, kiekvienas įstaigos dirbantis privalo:

35.1. nedelsiant pranešti atitinkamoms pagalbos tarnyboms bendruoju pagalbos **telefonu – 112;**

35.2. iškviešti į gaisravietę ar avarijos vietą tiesioginį vadovą;

35.3. gesinti gaisro židinį turimomis gaisro gesinimo priemonėmis.

36. Visi įstaigos darbuotojai privalo išklaudyti gaisrinės saugos instruktavimą.

37. Darbuotojai privalo mokėti naudotis gaisro gesinimo priemonėmis.

38. Neužkrauti asmeniniais daiktais ir darbo priemonėmis prieigų ir privažiavimų prie pastatų ir kitų gaisro gesinimo priemonių.

39. Priešgaisriniuose tarpuose tarp pastatų ir statinių nesandėliuoti darbo priemonių ir nelaikyti transporto.

40. Neužkrauti daiktais laiptinės, koridorių ir kitų evakuacijos kelių. Jie visuomet turi

būti laisvi.

41. Asmenys, pažeidę gaisrinės saugos taisykles, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

42. Nelaimingi atsitikimai skirstomi į lengvus, sunkius, mirtinus. Pažymą apie pakenkimo sveikatai sunkumą išduoda medicininė įstaiga.

43. Įvykį darbe, išskyrus tiriamą Valstybinės darbo inspekcijos, nelaimingą atsitikimą į darbą ar iš darbo tiria darbdaviui atstovaujančio asmens įsakymu ar kitu tvarkomuoju dokumentu patvirtinta dvišalė komisija, sudaryta iš vienodo skaičiaus darbdavio atstovų, kuriuos skiria darbdavys ir darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai. Nelaimingą atsitikimą pakeliui į darbą, vykstant iš vienos darbovietė į kitą, tiria darbdavio, pas kurį vykstama, sudaryta komisija. Atliekant tyrimą gali dalyvauti nukentėjęs darbuotojas arba jo įgaliotas asmuo. Įvykis darbe ar nelaimingas atsitikimas pakeliui į darbą ar iš darbo, ištiriamas per 10 darbo dienų po to, kai įvyksta.

44. Įvykį darbe, dėl kurio sunkiai pakenkiama darbuotojo sveikatai arba darbuotojas miršta, tiria Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius (-iai), dalyvaujant darbdavio atstovui (-ams) ir darbuotojų atstovui (-ams) saugai ir sveikatai.

45. Įvykis darbe ar nelaimingas atsitikimas pakeliui į darbą ar iš darbo, apie kurį nukentėjęs darbuotojas nustatyta tvarka nepranešė darbdaviui, jo įgaliotam asmeniui arba dėl kurio nukentėjęs darbuotojas neteko darbingumo ne iš karto, ištiriamas per 10 darbo dienų nuo nukentėjusio darbuotojo arba jo įgalioto asmens ar jo šeimos atstovo rašytinio prašymo darbdaviui ištirti įvykį darbe ar nelaimingą atsitikimą pakeliui į darbą ar iš darbo gavimo dienos.

46. Įvykiai darbe, nelaimingi atsitikimai darbe ir nelaimingi atsitikimai pakeliui į darbą ar iš darbo registruojami įstaigoje įvykių darbe, nelaimingų atsitikimų darbe, nelaimingų atsitikimų pakeliui į darbą ar iš darbo aktų registravimo žurnale.

VI SKYRIUS

EVAKUACIJOS KELIAI, PRIEŠGAISRINĖS IR PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS IR JŲ IŠDĖSTYMO VIETOS

47. Įstaigoje yra parengti evakavimo planai pavojaus atveju. Su šiais planais darbuotojai susipažįsta įsidarbindami įstaigoje. Evakavimo planai iškabinami gerai matomose vietose.

48. Visi evakuaciniai praėjimai ir išėjimai turi būti neužkrauti, paruošti žmonėms evakuoti.

49. Visos evakuacinės durys turi lengvai atsidaryti evakuacijos kryptimi. Draudžiama jas užkalti arba užrakinti iš lauko.

50. Darbdavys įstaigoje paskiria darbuotojus (jų sutikimu) ir juos periodiškai įstaigoje apmoko, kaip apsaugoti savo ir kitų darbuotojų sveikatą ir gyvybę galimo pavojaus atveju, juos aprūpina pirmosios medicinos pagalbos ir kitomis reikiamomis priemonėmis, atsižvelgdamas į darbo ypatumus, darbuotojų skaičių.

Gaisro pavojus

51. Įvykus avarijai, kilus gaisrui, kiekvienas įstaigos dirbantysis privalo:

51.1. nedelsiant pranešti atitinkamoms pagalbos tarnyboms bendruoju pagalbos telefonu – 112;

51.2. iškviesti į gaisravietę ar avarijos vietą tiesioginį vadovą;

51.3. gesinti gaisro židinį turimomis gaisro gesinimo priemonėmis.

52. Darbuotojai privalo mokėti naudotis gaisro gesinimo priemonėmis.

53. Draudžiama užkrauti asmeniniais daiktais ir darbo priemonėmis prieigų ir privažiavimų prie elektros skydelių, gaisro gesinimo priemonių ar vartų.

54. Neužkrauti daiktais laiptinės, koridorių ir kitų evakuacijos kelių. Jie visuomet turi būti laisvi.

55. Įstaigoje yra pakabinti gerai matomi ženklai nurodantys gesintuvų laikymo vietą.

56. Gesintuvai turi būti laikomi apsaugotose nuo saulės spindulių poveikio vietose, ne arčiau kaip 1 m nuo šildymo prietaisų.

57. Visos evakuacinės durys turi lengvai atsidaryti evakuacijos kryptimi. Draudžiama jas užkalti arba užrakinti iš lauko.

58. Pirmosios pagalbos priemonės:

58.1. Pirmosios pagalbos priemonės yra išdėstytos gerai matomose vietose ir paženklintos ženklų:

- 58.2. pirmosios medicininės pagalbos rinkinys yra administracinėse patalpose;
- 58.3. pirmosios medicininės pagalbos rinkinyje yra esančių priemonių ir medikamentų aprašas;
- 58.4. pirmosios medicininės pagalbos rinkiniu galima naudotis atsitikus nelaimingam įvykiui ar pablogėjus darbuotojo sveikatai;
- 58.5. pirmosios medicininės pagalbos rinkiniai, esant reikalui, papildomi ar pakeičiami. Tam darbdavys įsakymu paskiria atsakingą asmenį.
- 58.6. įstaigos padaliniuose gerai matomose vietose turi būti priemonės, reikalingos pirmajai pagalbai suteikti, nuorodos (ženklai), kur yra medicinos punktas.

VII SKYRIUS

DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU UŽ ĮSTAIGOS RIBŲ

59. Darbuotojas darbo metu gali išvykti už įstaigos ribų ar darbo vietos tik turėdamas Įstaigos tiesioginio vadovo leidimą ar nurodymą bei suteiktos pertraukos pavalgyti ir pailsėti metu.
60. Darbuotojas privalo laikytis Kelių eismo taisyklių. Jo, kaip eismo dalyvio, elgesys kelyje turi būti grindžiamas savitarpio pagarba ir atsargumu.
61. Žiemos metu reikia saugotis slidžios kelio dangos ir kabančių varveklių.
62. Kiekvienas Įstaigos darbuotojas turi būti mandagus, vengti konfliktinių situacijų.
63. Kitoje įstaigoje:
- 63.1. darbuotojas turi susipažinti su įstaigos evakavimo planu ir veiksmais, kurie įstaigoje yra numatyti ir privalomi visiems iškilus realiam pavojui darbo vietoje ar avarijų atveju. Įstaigoje, kur gaminamos ir (ar) naudojamos pavojingos cheminės medžiagos, darbuotojas supažindinamas su veiksmais, kurių turi imtis pagal avarijų prevencijos bei likvidavimo priemonių planą;
- 63.2. darbuotojui nurodoma pirmosios medicinos pagalbos teikimo įstaigoje tvarka, kaip duodamas pavojaus signalas ir kokios priemonės kilus pavojui bus panaudotos darbuotojų sveikatai ir gyvybei apsaugoti;
- 63.3. išvardijami pavojų atvejai, kai darbuotojas turi teisę nutraukti darbą, išeiti iš darbo patalpos, palikti darbo vietą.

VIII SKYRIUS
KITI DARBUOTOJUI AKTUALŪS SU DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA
ĮSTAIGOJE SUSIJĘ KLAUSIMAI

64. Darbo higienos reikalavimai:

64.1. buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimą veikiančiuose, statomuose ir įrengiamuose įmonių pastatuose ar patalpose reglamentuoja Buities sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimai;

64.2. kiekvienam įstaigos darbuotojui, atsižvelgiant į darbo pobūdį, turi būti sudaromos sąlygos kūno švarai palaikyti;

64.3. darbo vietos turi atitikti higienos normų ir taisyklių reikalavimus.

65. Atsakomybė už saugos ir sveikatos pažeidimus:

65.1. už saugos ir sveikatos norminių aktų pažeidimus, dėl kurių įvyko arba galėjo įvykti nelaimingas atsitikimas, darbuotojas susirgo profesine liga, įvyko avarija, sutriko įstaigos darbas, darbdaviams, kurie savo neveikimu ar veikimu pažeidė saugos ir sveikatos norminių aktų reikalavimus, arba nesudarė sąlygų tokių reikalavimų laikymuisi, taip pat darbuotojams, kurie, žinodami, kad pažeidžia saugos ir sveikatos reikalavimus, dirbo tokiomis sąlygomis, taikomos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta atsakomybė.

65.2. darbdaviams ir darbuotojams, kliudantiems Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriams vykdyti pareigas, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka atsakomybė.

65.3. už instrukcijų nurodymų nevykdymą darbuotojui taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta atsakomybė, priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

INSTRUKCIJĄ PARENGĖ:

UAB „VERSLO ALJANSAS“ (302327605)